Ը. ՏԱՐԻ 2157 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 15 ԱՐԵԳ 4383 — Հ. Տ. 23 ՄԱՐՏ 1891 — Ն. Տ. 4 ԱՊՐԻԼ 1891 — ՀԻՃՐ. 25 ՇԱՊԱՆ 1308 ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانده آره‌ولك
غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 23 ՄԱՐՏ 1891

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՃԱԿ ԱԶԳԱՅԻՆ ԽՆԴՐՈՑ

Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան գրագումնք, որոց վրայ այնքան քիչ տեղեկութիւն կը տրուի, դաւառական և թեմական խնդիրներն ունին կէտ նպատակ։ Այս կողմէ նշանակելի յառաջդիմութիւն մը չունինք մեր վերջին յօդուածէն ի վեր. Խորհրդակցութիւնք կը շարունակուին, և կ'ըսուի թէ յարաբերութիւնք կը կատարուին պատկանեալ իշխանութեանց հետ, և բնական է, քանի որ առանց այնպիսի յարաբերութեանց ելք չեն կրնար ունենալ այն խորհրդակցութիւնք։

Լրագրաց մէջ արդէն ծանուցուեցան այն տեսակցութիւնք որոց դատական Վսեմ. Նախարարին կողմէ հրաւիրուած էր Եգիպտոսի Նախորդ Առաջնորդ Գեր. Մատթէոս Ս. Արքեպիսկոպոս Իզմիրլեան, տեսակցութիւններ որոց ներկայ գտնուած էր Նաեւ ոստիկանութեան Վսեմ. Նախարարը։ Կ'ըսուի թէ վերջ գտած են այս տեսակցութիւնք, և կը կարծուի կամ դեռ կը յուսացուի թէ խնդիրը փակուած է։ Բայց չգիտենք թէ Ն. Գերապատուութեան առողջական վիճակն և այլ հանգամանք ե՞րբ պիտի ներեն Նորէն պաշտօնի մը ձեռնարկելուն, կամ պիտի ներե՞ն։ Գոհացուցիչ եղանակն որով Ն. Սրբազնութիւն վարած է Եգիպտոսի Հայոց Առաջնորդութիւնն, հաւաստիք մ'է թէ նոր պաշտօններ վարելու համար անձնական կարողութիւն չի պակսիր իրեն, և կը յուսացուի որ ուրիշ պիտանի պայմաններն ալ չպակսին։

Կիլիկիոյ Ամեն. Տ. Մկրտիչ Ս. Կաթողիկոսն, որոյ մէկ գործը միւսին չի համապատասխաներ, Սիս դարձած է, բստ տրուած որոշման, ինչ ինչ տեղեկութիւններ հեռագրաւ հաղորդելէն ի վեր իւր թեմական հօտին կացութեան նկատմամբ։

Գեր. Ցովսէփ Ծ. Վ. Այվազեան, ձմրան ցրտաշունչ եղանակը Ղալաթիոյ համեմատապէս ապահով և բարեխառն կլիմային ներքեւ անցունելէ ետքը, վերջապէս յանձն կ'առնու երթալ ի Վան, ուր, ինչպէս ծանուցինք, մեր ազգայնոց թեմական վիճակներ ու պայմաններ հարկաւոր կ'ընեն ներկայութիւնն այցելու հովուի մը, որ այնպիսի շփոթութիւններ կարգադրելու ճարտարութիւնն այլուր ցոյց տուած է արդէն։ Անշուշտ Վան բնաւ չի նմաներ Իզմիրի։ Քաղաքակրթութեան տեսակէտով իսկ ո՜րչափ մեծ տարբերութիւնք կան այս երկու հեռաւոր վայրաց միջեւ։ Բայց իւր եկեղեցական նախանձախնդրութեամբ և իւր գովեալ խոհականութեամբ յուսալի է որ Ն. Գերապատուութիւն յաջողի իրաւախոհութիւն հաստատել մերազնեից մէջ, բարւոքել յարաբերական ձգտեալ պայմաններն, օրինաւոր վիճակ մը տալ տեղւոյն գաւառական ազգային Վարչութեան, և հարկաւոր բարեխօսութիւններն ընել ուր որ անկ է։

Վանայ այցելու հովիւը Կարինէ պիտի անցնի, ուր եւս իւր խորհուրդք կրնան օգտակար լինել։ Եւ այս առթիւ դիտելի է թէ Պատրիարքարանի տրամադրութեան ներքեւ ո՛րչափ սակաւաթիւ են քաջայարմար եկեղեցական պաշտօնեայներ, ի հարկին ղրկելու համար այն թեմեր ուր մասնաւոր դիպուածներ հարկաւոր ընծայեն անոնց ներկայութիւնը։ Կարեւոր է ուրեմն որ այս սակաւաթիւ անձեր ալ որոց Ազգն և Եկեղեցին պէտք կրնան ունենալ՝ վայրապար չյոգնեցուին։ Այս բանիս նախանձախնդիր լինել ո՛չ միայն պատկանեալ անձնաւորութեանց այլ և նոյն իսկ Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարք Հօր և Ազգ. Վարչութեան պարտաւորութիւն է։ Անձնական նրկատմունք արգելք պէտք չէ լինին կատարման այս համբաշխութեան պարտաւորութեանց, որք կարեւոր են բանիրուն, փորձեալ և անձնուէր եկեղեցականներ միշտ առ ձեռն ունենալու համար։

Եւ այս դիտողութիւն վերստին Եգիպտոսի առաջնորդութեան կը բերէ զմեզ։ Կը յուսանք որ վարչական խոհականութիւնն որ ամեն ժամանակէ աւելի կը յեղյեղուի՝ յառաջ ծագած առիթներ ունեցած մը տալ թենէ աւելի բան մը պիտի նշանակէ գործնականի մէջ, և՝ մանաւանդ Եգիպտոսի կողմը՝ նոր խնդրոյ մը ծագման տեղի չպիտի թողու։ Առանց մանրամասնութեանց մէջ մտնելու որք կրնան դիւրազգածութիւններ վիրաւորել՝ կ'ըսենք թէ մինչեւ իսկ եթէ քիչ մը անճապարանօք գործած լինին մեր եգիպտաբնակ ազգայինք՝ յանձին արդի Գեր. Պատրիարքական Հօր իրենց կատարած առաջնորդական ընտրութիւն կատարեալ իրողութիւն մը պէտք է նկատուի, և խնդիրը վակեալ համարուի։ Երբ անդին գերաններ կան տրնօրինելու, Ազգը ժամանակ չունի աւոր ու անոր աչքին մէջ գտնուող շիւղը խնդիր ընելու։ Ցեառն մերոյ յիշած այդ շիւղն ալ՝ ներկայ պարագայիս մէջ՝ կը ներկայանայ ձեւակերպական փծուն խնդրոյ մը կերպարանին տակ։ Առ առաւելն կրնանք մաղթել որ նորընտիր Առաջնորդն յԵգիպտոս աւելի բախտաւոր լինի քան իւր նախորդ առաջնորդական պաշտօնին մէջ. և այս ալ ապահովուած կրնայ նկատուիլ այժմէն, ինկատ առնլով մի կողմէ միջավայրերու հիմնական տարբերութիւն, և միւս կողմէ սա հաւանականութիւն թէ Եգիպտոսի Հայք պատուոյ խնդիր մը պիտի նկատեն պէտք եղած դիւրութիւններն ընծայել իրենց Առաջնորդին, որպէս զի իրենց տեղական Վարչութենէն տարբեր խորհող Եգիպտաբնակ Հայք ոմանք չփնտռեն Պատրիարքարանէն պաշտօն մը այցելու հովիւ նշանակեալ Գեր. Խորէն Նար-Պէյ Սրբազանը։

* * *

Երեսփոխան ընտրուելու հաղուագիւտ եռանդէն բռնուած բարեկամի մը անցեալ օր առ մեզ ուղղած գիտողքերն առիթ կուտայ մեզ քանի մը խօսք գրուցել վերստին ընտրողութեան խնդրոյն վրայ։ Թաղերու մեծագոյն մասին մէջ ցուցակները պատրաստուած և սրբագրութիւնք եղած են, և կը հաշուուի թէ 75 ղրշ. ազգային ուղղակի տուրք վճարող, կամ անձնական արժանեօք օժտեալ իբր 1,100 ընտրողներ գտնուած են, որք պիտի ընտրեն 80 երեսփոխան։ Երբ Թաղերու ցուցակներն հրատարակուին, պիտի տեսնուի թէ Սահմանադրութեան հաստատուելէն ի վեր զանազան Թաղերու վիճակին մէջ ո՛րչափ մեծ փոփոխութիւն մտած է, և մեր մարտ 2ի յօդուածով ալ ապաքէն ա՛յս մտօք նշանակեր էինք մի քանի Թաղերու մէջ 75նոցներու անհաւատալի սակաւութիւնն։ Այնու հանդերձ, հազարէ քիչ աւելի այս ընտրողաց թիւն իսկ ո՛րչափ անբաւական է, բաղդատմամբ առնուազն 20,000 ընտանեաց թուոյն որք կը կազմեն Կ. Պոլսոյ միայն հայ ազգաբնակութիւնը։

Մեք 75 ղրուշի դրութեան ընդդէմ չենք, այն գերազանց պատճառաւ զի Սահմանադրութիւնը վճռած է այս խնդիր, և մեք կը շատանանք իրողութիւնն հաստատելով։ Երեսփոխան ընտրուելու գովելի անճապարանքին մէջ, մեր յարգոյ բարեկամ սխալ հասկցած է մեր գրածն, իբրեւ մեր անձնական կարծիք նշանակելով ինչ որ իբրեւ ոմանց բարեմտաց առարկութիւն յիշած էինք։ Հոգ չէ։ Մեր նպատակ վիճաբանութիւն չէ։ Տեղն է սակայն յիշեցնելու թէ Կ. Պոլիս ո՛չ թէ հազար այլ քանի մը հազար ընտրողներ կրնայ տալ 75 ղրուշ վճարող. խնդիրը ժողովրդային յօժարութենէն և գանձման դիւրութենէն եւեթ կախում ունի։ Ժողովրդային յօժարութեան առաջին պայման է որ ընդհանուր համոզում գոյանայ թէ իբրեւ տուրք ի Պատրիարքարան վճարեալ գումարներ լաւ և օգտօք կը գործածուին, և ոչ թէ անիրական կամ անդոյ ծառայութիւններ վարձատրելու, եթէ խնամով և խնայութեամբ ի կիր կ'առնուին ազգաւորեալ բազմակողմ հասարակութեան մը լուման։ Այսպիսի համոզում կը գոյանայ կանոնաւոր և անշուշտ բացատրութեամբք և հաշւետուութեամբք։ Պէտք չէ որ սապէս առարկութիւններ լսենք. «Պատրիարքարանի ելմտացոյցին մէջ ամեն տարի 24,000 ղշ գումար մը կը նշանակուի գաւառային այցելութեանց համար, մինչ այցելու ղրկուած չունի իբրեք»։ Անձնաւորութիւններ չվիրաւորելու համար մանրամասնութիւններէ կարելի է զգուշանալ, բայց հարկ է որ կեդր. Մնտուկէն վճարուած տրոց գումարին խղճամիտ և արդիւնաւոր մատակարարութիւնն ամեն երկրայութենէ գեր ի վեր դրտնուի։ Այս կէտին որչափ աւելի ուշադրութիւն ընծայուի՝ այնչափ կրնայ աւելնալ յօժարակամ տուրք վճարողներու թիւը։

Գանձման գալով, մեք եւս նոյն կարծիքէն ենք թէ ամսական գանձմամբ կրնայ դիւրանալ գործը, մինչ տարուէ տարի դիզուած պարտքեր վճարել միշտ դժուար է։ Եւ դիւրութիւն պէ՛տք է տալ ժողովրդեան, եթէ անկեղծապէս փափաքող ենք բստ կարի մեծ թուով երեսփոխանական ընտրողներ ունենալու։

* * *

Մեր բարեկամ աջ ու ահեակ զարկած պահուն հարուած մ'ալ կուտայ «Ա. Բ. կարդացող խեղճ ու կրակ կառավարիչներուն»։ Իւր նախանձախնդիր գրակրկիտ չանթիրուն արժանի հզօրագոյն անձնաւորութիւններ կը պակսի՞ն միթէ։ Սահմանադրութիւնն անորոշ կ'ըսէ թէ «դպրատանց ուսուցիչներն» արժանեօք ընտրող են, և «Երեսփոխանցուն», որ անկարեւոր մարդոց քուէով չուզեր ընտրուիլ, կը հարցունէ մեծաւ հոգածութեամբ թէ «Ուսուցիչ ըսելով ի՞նչ պիտի հասկնանք. Առաջի՞ն, երկրո՞րդ, թէ երրորդ կարգի ուսուցիչ պիտի հասկնանք»։

Բայց այս կէտին վրայ միայն չի կայանար սահմանադրական տրամադրութեան անորոշութիւնը։ Միեւնոյն յօդուած կ'ըսէ թէ արժանեօք ընտրող են «Արքունի դիւաններուն և Տէրութեան ուրիշ պաշտօններու մէջ գտնուողներն»։ Արդ, ո՞վք են այս «ուրիշ պաշտօններու մէջ գտնուողներ»։ Տէրութեան պաշտօնեայ ըսելով մինչեւ ո՛ր կարգի, ո՛ր աստիճանի տիտղոսաւոր, պաշտօնաւոր, չքաւոր կամ նշանակիր պիտի հասկցուի։ Միւլազիմները, կամ 150 ղրուշ ամսական առնողներն ալ մէ՞ջն են։ Մ'և է Թոզակաւ, ո՛ և է Բէ-Բզեղով կամ առանց Բէ-Բզեղի ծառայողներն ալ ընտրո՞ղ են։ Բայց քանի որ ուրիշներ այս կէտերը չեն հարցուներ չեն փնտռեր, և սահմանադրական տրամադրութիւնն իր բացարձակ իմաստով կ'առնուին, ի՞նչ տեսակ սահմանադրական զգացում մ'է այն որով մեր սահմանադրասէր բարեկամ ուսուցիչներուն առաջին, երկրորդ, երրորդ կարգ իններն ու «խեղճուկրակները» կը զանազանէ։ Եւ ինչո՞ւ չի հանիր «Ա. Բ. կարդացողներուն»։ Մանկավարժները գէթ նոյնչափ օգտակարապէս չե՞ն կրնար ընտրող լինել որչափ ո՛և իցէ գլակացագիր ընդօրինակող կամ թարգմանող ո՛և իցէ «թուղթ կտրտող» և «ժամանակն սպանող» գրագիրը։ Փոյթ չէ որ հիմակ այնչափ չունինք արժանաւոր մանկավարժներ։ Բայց մեր կրթասէր բարեկամ ինչո՞ւ համար ապագային մէջ զանոնք ընտրողութեան իրաւունքէն զրկել կ'ուզէ։ Սահմանադրութեան գծած շրջանակն արդէն բաւական սահմանաւոր է, ի՞նչ հարկ կայ՝ երկրայելի ոգիէ մը թելադրեալ՝ աւելի եւս սահմանափակել զայն։ Իրաւ է որ մեր Երեսփոխանցու բարեկամ ինկած է այնպիսի «պատանի (°.) թաղի» մը մէջ ուր՝ բարեբախտաբա՞ր թէ դժբախտաբար՝ «երկու մասնաւոր վարժարաններ», ուսուցչական մարմնոյ աչադին խումբ մը կը ճակատեցնեն «աղուապետական ժողովներու» դէմ։ Բայց ի՞նչ ընենք։ Աւելի դիւրին է բնակարան փոխել քան Սահմանադրութեան մէկ յօդուածն։ Եւ յետոյ, մեր իմաստասէր բարեկամ կրնայ մխիթարուիլ խորհելով թէ «Մարգարէ իւր գաւառի մէջ պատիւ չունի», բստ տերունական յայտարարութեան։

* * *

Մեր լրագրասէր բարեկամ բարեսիրաբար կը յիշեցնէ թէ խմբագիրք եւս չեն յիշուած անձնական արժանեօք ընտրողաց կարգին մէջ։ — Ո՛չ միայն խմբագիրք այլ և փաստաբանք չեն յիշուած, թէեւ բժիշկք և հեղինակք յիշուած են, հաւանօրէն այն պատճառաւ զի 30-35 տարի յառաջ օրինաւոր փաստաբանութիւն և խմբագրութիւն չկային Ազգին մէջ։ Բայց թող թէ այսօր հայ խմբագիրք, մանաւանդ օրամեծ թերթից խմբագիրք, այնքան դրամատէր են որ հետամուտ չեն վարել երեսփոխանական պաշտօն, ուստի և կան խմբագիրներ որք ստուար քուէիւ թէեւ պատուաւորապէս երեսփոխան ընտրուած բայց չեն ընդունած, այս աւուր խմբագիրներ արդէն ընտրող են կա՛մ իբրեւ «Հեղինակ» կամ իբրեւ «ուսուցիչ» և կամ իբրեւ «Ազգին ծառայող»։

Կեդրոնական Մնտուկի հարստացման նախանձախնդիր մեր բարեկամ կը հարցունէ թէ որո՞վ իրաւամբ վկայեալ բժիշկներն «ազատ կը կացուցուին» 75 ղրուշ վճարելու պարտաւորութենէն. ո՞չ ապաքէն «վկայեալ բժիշկ մը օրն առնուազն 2-3 մէճիտիյէ կը շահի. ինչո՞ւ համար օրը 5-10 փարայի չնչին գումար մը վճարելու պարտաւոր չըլլայ Ազգին»։

Մեր բարեկամին հասկցողութիւնը զարմանալի է։ Եթէ Տէրութեան հայ պաշտօնեայք, վկայեալ բժշկաց հետ մէկտեղ, «անձնական արժանեօք ընտրող» նշանակուած են, միթէ այս հայ պաշտօնեայք օրը 5-10 փարայի չնչին գումար մը չե՞ն կրնար վճարել, անո՞ր համար «զերծ կացուցուած» են։ Միթէ այն պաշտօնեայք մէջ չատեր օրն 2-3 մէճիտիյէ չե՞ն շահիր։

Բայց ո՞վ կ'ըսէ մեր բարեկամին թէ Սահմանադրութիւնը պաշտօնեայները, բժիշկներն, ուսուցիչներն, և այլն, զերծ կը կացուցանէ ազգային տուրքէ։ Անոնք կրնան ազգային տուրք վճարել, ո՛չ ոք զիրենք կ'արգիլէ, ու շատեր ալ կը վճարեն, միայն թէ իրենց ընտրողութեան իրաւունքն ո՛չ թէ վճարեալ տուրքէն կամ անոր քանակութենէն կ'առնուն այլ իրենց մասնաւոր կացութենէն։ Սահմանադրութեան հեղինակներն ուզած են պատուել Տէրութեան և Ազգի հանրօգուտ պաշտօնէութիւնը, Գիտութիւնը, Մատենագրութիւնն, ազգային բարերարութիւնն ու ծառայութիւնն՝ օրինադրելով թէ այս ամեն հանգամանքներ եւս՝ դրամին հետ համահաւասար կերպիւ՝ իրաւունք կուտան երեսփոխան ընտրելու։

Ցօդուածագիր մը այս խնդրոյ առթիւ հետեւեալ տողերը գրած է այս օրերս.

«Ըսողներ կան, և մեզի իրենց վիզը, թէ շունչ մը փչուած է մեր Վարչութեան վրայ որ կը մղէ զՊատրիարքարան, ուղղակի տրոց բաշխման ու գանձման պատրուակին ներքեւ, Պոլսոյ շատ մը բազմաձայն Թաղերը զրկեն զրկել երեսփոխանական ընտրութեան իրաւունքէն, և Ազգ. Ժողովոյ բովանդակ ազդեցութիւնը կեդրոնացնել երեք կամ չորս Թաղի մէջ, ուր ժողովրդեան ձայնն արձագանգ չունի...։ Եթէ իրաւ է այս, ուրեմն տեղի չկայ կարծելու որ Վարչութիւնը՝ ժողովրդեան համակրանքն ու վստահութիւնը վայելելուն համար՝ ուղղակի տրոց մեծաքանակ գանձումով կ'ուզէ ելմտացոյցը բարւոքել»։

Չենք կարծեր որ մեր յարգոյ պաշտօնակցին յայտնած երկիւղն ստոյգ լինի։ Սահմանադրութիւնն, 30 տարի ետքը միւղքինկս ի՛նալուն համար, Սահմանադրութիւն լինելէ չի դադրիր։ Բայց վերջապէս, երբ այսպիսի երկմտութիւններ յայտնողներ կան, պէտք չէ անոնց կասկածը զօրացնել՝ հակաժողովրդական վիրաւորիչ ակնարկութիւններ հրատարակելով՝ իբր թէ ի պաշտպանութիւն 75 ղրուշի դրութեան։ Այն դրութիւն այնպիսի ձախող ջատագովութեանց չի կարօտիր բնաւ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Ֆրանսական նոր օրէնքն, որ զաՆազանութիւն մը կը դնէ առաջին յանցանքին և յաջորդ յանցանաց միջեւ, ու որոյ վրայ անցեալ օր բաւական մանրամասնութեամբ կը խօսէինք, ոչ այլ ինչ է բայց եթէ ընդօրինակութիւն պելճական օրէնքի մը, զոր Պելժիոյ արդի դատական նախարարը մի քանի տարի առաջ քուէարկել տուաւ Երեսփ. ժողովոյն և Ծերակոյտին, և որոյ գործադրութեննէն գոհ մնացին Պելժ.։

—Զա՛յին կրտսեր որդի Նէօրկիյ մեծ դուքս, որ չկրցաւ իւր եղբօր հետ շարունակել աշխարհի շուրջ ճամբորդութիւնն, և Ճէզայիրի կողմը գնաց զաղջ կլիմայի ներքեւ դարմանուելու համար, կը տառապի թոքախտէ։ Բժիշկները պատուիրեցին որ Քորֆու չիրթա՛յ դիմաւորելու իւր մայրն որ իւր զաւկին քով գտնուիլ կ'ուզէ։

—Զեռնակոյրի իշխանին կինն ալ՝ Մելինա դքսուհին, որոյ երկու դստերը Ռուսիոյ կայսերական գերդաստանին հարս տրուած են, թոքատապէ (—Բ. ւլէճռ) կը նեղուի։

—Վերջապէս, Պելժիոյ թագուհին եւս որ այս օրերս Քան գնաց, կարծեք տկարութենէ կը տառապի։

—Քոնթռաստ ա՛նքրոմէի դրամատան սնանկութեան վերջնական արարուածն անցեալ շաբթու տեղի ունեցաւ Փարիզի պատժական դատարանին առջեւ, որ այն դրամատան վարիչներէն երկու գլխաւորները՝ զՊ. Պ. Հէնչ և Լավէօրիէռ՝ դատապարտեց 625 ֆրանք վճարել առ մէն մի բա-

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ

ԽԵԼԱԳԱՐԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ՓՐԿՈՒԹԻՒՆ

—Ոչ, Նուառօ և ես Պ. Ռուսօին այցելութեան կուգայինք։ Թէեւ անզգամներէն մէկը փորձեր է խեղդել Ֆրանչեսքան, սակայն սա կրցաւ դուռը մեզ բանալ, և օգնութեամբ ազատեցինք Պ. Ռուսօն։

—Պ. Ռուսօ այս սպասուհի՞ն միայն ունի։

—Սենեկապան մըն ալ ունի։

—Ուրոյն տունէն ո՞ւր էր ատիկա։

—Գործի մը համար դուրս ելած էր։

—Ձեր տեսնելը զինքը, հաս չէ՞։

—Բացակայ է, կուգայ հիմայ։ Արդէն պատահած բաներէն այնչափը գիտէ միայն որչափ պատմեցինք դռնապանն և ես։

—Լաւ, բայց ինչո՞ւ հոս չէ։

—Տիրոջը հրամանովը դրկեցի զինքն որ Պ. Ռուսօի մտերիմ բարեկամներէն մէկը կանչէ։

—Այդ ուրիշ։ Հիմայ, պարոն, կը հաճի՞ք ըսել թէ ով էք դուք։

—Այո, պարոն։ Անունս է Անթուան Կապիռօն, և ընկերս Սէլէսթէն Նուառօ, ոստիկանութեան նախկին վերատեսուչ։

—Ես կը ճանչնամ Պ. Նուառօն, ըսաւ ապահովութեան գործակալներէն մէկը։

—Ես ալ, աւելցուց միւսը։

—Մէկտեղ շատ աշխատած ենք, ըսաւ Նուառօ։

—Նուառօ և ես, ըսաւ Կապիռօն, Մէարէն և ընկ. տեղեկութեանց գործակալութեան կը վերաբերինք։

—Պ. Ռուսօին հետ ի՞նչ յարաբերութիւն ունիք։

—Պ. Ռուսօ մեզ յանձնած է անձի մը ուր գտնուիլն իմանալու պաշտօնը։

—Գաղտնի՞ գործ է։

—Այո, պարոն։

Գործակատարը պահ մը լռեց, և ըսաւ.

—Թերեւս այս սպանութեան փորձը ձեր ըրած հետազօտութեանց հետեւանքն է։

—Վերաբերութիւն չկայ այդ երկուքին մէջ։

—Ձե՞ք ճանչնար չարագործները։

—Ոչ, պատասխանեց Կապիռօն։

—Հիմայ ալ չճանչնար զիս, ըսաւ ինքնին Լօռի, որ ականջները բացած մտիկ կ'ընէր. շատ զարմանալի է. բան մը չհասկցայ ասկից։

—Ես, ըսաւ Նուառօ, մէկը կը ճանչնամ։

—Վա՜յ։

—Փախած թիապարտ մըն է...

—Որ նորէն պիտի փախչի, մրմռաց Լօռի։

—Ուրիշ երկու անզգամներու հետ, շարունակեց Նուառօ, մարդ մը սպաննեցին Մառնի եզերքը, Շառանթօնի և Սէն-Մօռի միջեւեղը, ասկից ութ տարի առաջ։ Ես բռնեցի զիրենք։ Ասիկա քսան տարուան շղթայակապ աշխատութեան դատապարտուեցաւ եւ գիւթէ անմիջապէս փախաւ։ Ժաք Սէկէն է անունը։

—Լաւ, միւ՛սը, չէ՞ք ճանչնար։

—Ոչ։

—Ուրոյն չարժառիթն ի՞նչ է ըստ ձեզ։

—Գողութիւնը, պարոն։

—Ո՞վ կ'ապացուցանէ ատիկա։

—Պ. Ռուսօի գրասեղանին վրայ ոսկիներ կան զորս Ժաք Սէկէնի գրպանէն հանեցինք։ Երէկ իրիկուն, Պ. Ռուսօ այդ հարիւր հազար Ֆրանքը բերել տուաւ Ֆրանսական դրամատունէն. գումարը գրասեղանին վրայ էր երբ Ժաք Սէկէն դահլիճը մտաւ։ Պարոն գործակատարը կրնայ զուլին վրան խուզարկել, գրպանէն ոսկիներ եւ պանքնօթներ պիտի ելնեն։

Ոստիկանը նշան ըրաւ գործակալներուն։

Ասոնք դահլիճը մտան եւ Լօռիի գրպանները պարպեցին, համրեցին ոսկին և պանքնօթներն եւ գտան հարիւր հազար Ֆրանքը։

Ոստիկանը համոզուեցաւ որ չարագործները գողնալու համար Պ. Ռուսօն սպաննել ուզած էին։

—Կրնա՞մ տեսնել Պ. Ռուսօն և իր վկայութիւնը լսել, հարցուց։

Վիրաւորեալին սենեակը գնաց եւ եօ դարձաւ բժշկին հետ, որ եկած էր հիւանդը տեսնել։

—Ի՞նչպէս է, ըսաւ ոստիկանը։

—Պարոն, պատասխանեց բժիշկը, թէեւ կեանքը վտանգի մէջ չէ, վիրաւորին վիճակը երկու ժամէ ի վեր վատթարացած է. շատ տկար է. ձայնը բոլորովին խզդուած է։ Կարելի չէ զինքը հարցաքննել։

—Պ. Ռուսօի վկայութիւնը բոլորովին կարեւոր չէ. վերջը կը հարցափորձենք զայն, եթէ պէտք ըլլայ։

Ցետոյ գործակալներուն դառնալով,

—Երկու անձերը բերէք, ըսաւ։

Լօռի և Քօլիպաւի սալօնը մտան։

Ոստիկանութեան գործակատարն անոնց վրայ արձակեց իր նայուածքն որ ամեն տեսակ ստահակներ տեսնելու վարժուած էր։

—Շատ գէշ դէմքեր, ըսաւ մտքէն, և բարձր ձայնով ըսաւ Քօլիպաւին.

—Անուննիդ ի՞նչ է։

—Չեմ գիտեր։

—Ի՞նչ կ'ընէք։

—Կը տեսնէք. ձեզ մտիկ կ'ընեմ ու կը նայիմ։

—Կ'աղաչեմ, շնորհքով խօսեցէք։

—Չեմ հասկնար կոր։

—Պատասխան տուէք. ի՛նչ գործ ունիք։

—Գործ չունիմ։

—Գողութիւնը ձեզի գործ ըրեր էք։

—Է՛հ, մարդ կրցածը կ'ըլլայ, երբ ուզածը չկրնար ըլլա՜լ։

—Ո՞ւր կը բնակիք։

—Ո՞ւր. Մեծ կապոյտ գմբէթին տակ, ամեն ուրեք և ոչ ուրեք։

—Չէք ուզեր պատասխանել, հասկցայ. բայց մենք կը յաջողինք զձեզ խօսեցնել տալու, ձեր անցեալը, ձեր ուսկից գալն, ի՛նչ ըլլալն և ո՛վ ըլլալն իմանալու։

—Տեսնենք, ըսաւ թշուառականն անպատկառ ժպիտով մը։

Ոստիկանը խոժոռ նայուածք մը նետեց անոր և ուսերը բարձրացուց։

—Դուք ալ, ըսաւ Լօռիին դառնալով, ձեր ընկերոջ պէս պիտի ընէք հարկաւ, պատասխան պիտի չտաք։

—Ընելիք հարցումնիդ կախեալ է։

—Ձեր ո՛վ ըլլալը գիտենք։ Ժաք Սէկէն անուն չարագործ մը։

—Աղ մարդն ըսաւ ատիկա։ Բայց դեռ չհաստատուեցաւ։

—Ապացոյցներ կը գտնենք։ Ութը տարի առաջ, քսան տարուան շղթայակապ աշխատութեան դատապարտուած էք, բայց շուտով փախած էք թիարանէն։

—Խօսքերնիդ Ժաք Սէկէնին վրայ է, ոչ իմ վրաս։

—Կ'ուրանա՞ք Ժաք Սէկէնը ըլլալնիդ։

—Կ'ուրանամ։

—Ի՞նչ է ուրեմն ձեր անունը։

—Չեմ կրնար ըսել։

—Է՛հ, ինծ համար, մինչեւ որ հակառակն հաստատէք, դուք Ժաք Սէկէն էք։ Այսօր կէս օրէն ժամ մը առաջ Պ. Ռուսօի բնակարանին դուռը զարկեր էք։ Գիտէիք հարկաւ որ սենեկապանը մեկնած էր։ Այս կինը դուռը բացեր է, և որովհետեւ հաճի է, ձեր գալը իր տիրոջն իմացնելու համար քարտէսիկ մը եւ քարէ գրիչ մը տուեր է ձեզ։ Ի՛նչ գրեցիք քարտէսիկին վրայ։

—Չէ՞ք գուշակեր, շատ դիւրին է։

—Ես գուշակելու պէտք չունիմ, այլ պատասխան ընդունելու։

—Գրեցի որ տիրոջս կողմէն կուգայի։

—Ո՛վ է այդ տէրը։

—Տրլօամի մարգիզը։

—Այդ մարգիզը գոյութիւն ունի՞։

—Անշուշտ։

—Ո՞ւր կը բնակի։

—Չեմ գիտեր. բայց Պ. Ռուսօ կը ճանչնայ զայն։

—Եւ այս նամակը ո՞վ գրեց։

—Այն զոր կը հարցաքննէք։

—Այո, և այս միջոցով Պ. Ռուսօին ուշադրութիւնը գրաւեցիք զինքը դիւրաւ սպաննելու համար։ Առաջուց որոշած էիք մեռցնել զայն։

—Ոչ։

—Այս թուղթն ապացոյց է։

—Պ. Ռուսօ կրնար տունը չըլլալ։

—Դուք գիտէիք որ տունն էր։ Բայց անցնինք։ Կը պնդէք որ առաջուց չէի՞ք որոշած զինքն սպաննել։

—Ո՛չ։

—Ուրեմն միայն գողութեան համա՞ր եկաք հոս։

—Հարկաւ պարապ տեղը չեկանք. հարիւր հազար Ֆրանքը քիչ բան չէ։

—Ըսել է գիտէիք թէ Պ. Ռուսօ ունէր այդ ստուար գումարը։

—Հարկաւ։

—Ի՞նչպէս իմացաք ատիկա։

(Շարունակելի)

ժին հին Քոնթուառ տ'էսքոնթի, ամեն անոնց որք իրենց բաժնեթուղթերը գնած էին 1889 մարտ 4ին և 5ին.

—Կը յիշուի թէ Միլան Թագաւոր ամբաստանեց իւր նախկին վարչապետն՝ գՊ. Կարաշանին՝ բանտարկեալ երկու ամբաստանեալ կիներու մահուան պատճառ ըլլալուն համար։ Արդ, Նաթալի Թագուհին այս օրերս Պ. Կարաշանինի հաղորդեց վաւերացեալ պատճէնն նամակի մը զոր նոյն Միլան Թագաւոր 1883ին Թագուհւոյն ուղղած էր՝ երկու ամբաստանեալ կանանց մահուան եղանակին վրայ։ Միլան Թագաւոր 1883ի նամակաւ կ'ըսէր իւր կնոջ թէ Ռիսթիչեան ազատական կուսակցութեան վրայ կասկած ունի իբրեւ հեղինակ այս երկու կանանց սպանման։ Ռիսթիչեանք նախ իրենց գործիք բրեր են զայնս և յետոյ մէջտեղէն վերուցեր են։ Միլան Թագաւորի այս նամակին լոյս տեսնելուն վրայ, հանրային կարծիքը Պ. Կարաշանինի կողմը կը դառնայ նորէն, և կառավարութիւնն ալ եւս կը կենայ նախկին վարչապետն ի դատ ենթարկելու դիտաւորութենէն։

—Քլոթիլտ իշխանուհւոյն բաղձանաց համեմատ, Ժէրոմ Նափոլէոն իշխանին ստուար քաղաքական Թղթակցութիւնը չպիտի հրատարակուի։

—Հանգուցեալ Տքթ. Շլիմանի գիրքը, «Տեղեկագիր Տրովադայի երկրախուզութեանց վրայ յամին 1889», զոր ի մօտոյ պիտի հրատարակէ Պրոքհաուզի տպարանը, կը պարունակէ յառաջաբան մը զոր հանգուցելոյն հելլենուհի գիտնական կինը գրած է, յայտարարելով թէ մնացը

[illegible]

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

[illegible]

ուած ըլլալով։ Միացեալ անդամք եւս հրաժարական տուած են, մանաւանդ որ չորս ու կէս տարուան արդիւնաւոր պաշտօնավարութիւն մը կարի յոգնեցուցած է զիրենք։

Հինգշաբթի օրը Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյն մէջ տեղի ունեցաւ Տքթ. Անդրանիկ Թէրզեանի հանգուցեալ քրոջ՝ Օր. Էպրուհի Թէրզեանի յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսն ի ներկայութեան բազմաթիւ ազգականաց և բարեկամաց, ընդ նախագահութեամբ Գեր. Գարեգին եպիսկոպոսի Սրուանձտեանց որ սրտայոյզ դամբանական մը խօսեցաւ։ Եկեղեցական դասէն ներկայ էին նաև Արժ. Տ. Յովսէփ Այվազեան և Տ. Յակոբ Աշոտ Ծ. վարդապետք։

Յաւարտ արարողութեան, դագաղը փոխադրուեցաւ ի Խասգիւղ և գիւղին ազգ. գերեզմանատան մէջ ամփոփուեցաւ հանգուցելոյն մարմինը։ Բարեկամաց կողմէ պսակներ ղրկուած էին։

Օր. Էպրուհի Թէրզեան տակաւին 22 տարեկան էր։ Խասգիւղի Ս. Ներսէսեան վարժարանին մէջ առած էր իւր ուսմունքը և ապա թէ' նոյն թաղի և թէ Բերայի աղջկանց վարժարանաց մէջ ըստ կարի ստարած էր իգական սեռի կրթական գործին։

ՊԵՏՐՈՍ ՄԱՂԱՔԵԱՆ

Հանգուցեալ Պետրոս Մաղաքեանի ընտանիքը տառապանքի մէջ ըլլալուն համար, կը խնդրուի մեզմէ հրաւիրել զամեն անոնք որ պարտք ունին հանգուցելոյն, ազնուաբար փութան վճարել, ի սէր մարդասիրութեան, ձեռամբ Թաշճեան եղ-

[illegible]

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

[illegible]

ՄԵՌԵԼՈՑ ԹԱՂՈՒՄՆ Ց'ԵՆԵՂԵՑԻՍ

Ըստ տեղեկութեանց Սուտանի, ձեռնհաս իշխանութիւնը խիստ հրաման ներ ուղղած է որոց որ անկ է, բացարձակ կերպիւ արգիլելու եկեղեցեաց բակերու մէջ մեռեալներու թաղումը։

ՎՍԵՄ. ՐԸՏՎԱՆ ՓԱՇԱ

Քաղաքապետ Վսեմ. Րըտվան փաշան Վէզիրութեան աստիճանի բարձրացնող կայսերական Մէնշուրի ընթերցումն հանդիսաւորապէս տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ երկուշաբթի, առաւօտեան ժամ երկուք ու կէսին, Ն. Վսեմութեան ապարանքին մէջ, ի Բերա, Այազ փաշա։

ԲԻՒՐՏ ԵՒ ԱՐԱԲ ՀԵԾԵԼԱԶՕՐՔ

Վեհ. Սուլթանը կրկին անգամ հրամայած է որ մայրաքաղաք գըտնուող քիւրտ պէյերու ուտելիքներն ամենայն կանոնաւորութեամբ տրուելով, անոնց հանգստութեանը հոգ տարուի ամեն կերպով։

Ն. Վեհափառութիւն միանգամայն հրամայած է Սպարապետի Դրան մէջ քսան եւ չորս դրօշակներ պատրաստել, ի նորոյ կազմակերպելի արաբ ու քիւրտ հեծելազօրաց քսան եւ չորս գունդերուն համար։

Այս զօրագունդերու* հեծնողք ձիերն իրենք պիտի հայթայթեն, իսկ զէնքերը կայս. կառավարութիւնը պիտի տայ։ Այս հեծելազօրքեր տարին երկու ամիս մարզանքներ պիտի կատարեն հեծելազօրաց սպայներու միջոցաւ։

ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Կայս. պալատան մէջ յանձնաժողով մը կազմուած է ընդ նախագահութեամբ Ծովային նախարար Վսեմ. Հասան փաշայի և անդամակցութեամբ Ծովային սպայակոյտին նախագահ Ֆէրիգ Ֆախրի փաշայի, արքունի Նաւարանին շինութեանց նախագահ Ֆէրիգ Հիւսնի փաշայի, գնդապետ Նաճիմ պէյի և փոխ-գնդապետ Լութֆի պէյի։

ՊԱՏՐԻՔՈՖԻ ԴԱՏԸ

Ըստ տեղեկութեանց Լ. Հէրալտի, Պատրիքոֆի և ընկերաց դատն, որ նախորդ շաբթուն պիտի տեսնուէր Պոլսոյ եղեռնադատ ատենին առջեւ, յառաջիկայ հինգշաբթի պիտի վերսկսի։

ՕՍՄ. ԴԵՍՊԱՆ ԱԹԷՆՔԻ

Աթէնքի օսմ. դեսպան Մահմուտ Նէտիմ պէյ երկուշաբթի օրը Եօրկիոս Թագաւորին ներկայացուցեր է իւր հրաժարման գիրն, Հռոմի դեսպանն անուանուելուն պատճառաւ։

—Վսեմ. Սիւրէյյա փաշա Վեհ. Սուլթանի կողմէ հեռագիր մ'ուղղած է առ Մահմուտ Նէտիմ պէյ՝ ի պատասխանի այն մաղթանաց զորս դեսպանն ըրած էր Նորին Վեհափառութեան ծննդեան տարեդարձին առթիւ։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտով նախընթաց գիշեր հացկերոյթ մը տըւաւ ի պատիւ Մեծ-Եպարքոս Քեամիլ փաշայի։ Սեղանին ներկայ էին նաեւ գերմանական դեսպանը, Շուէտի դեսպանն ու դեսպանուհին, Սպանիոյ դեսպանն ու դեսպանուհին, Մօնթէպէլլօ կոմսուհին, Վսեմ. Յարութիւն փաշա, Թաղապետական Զ. շրջանակի նախագահ Մահիր պէյ, արտաքին գործոց նախարարութեան ընդհանուր քարտուղար Նաում էֆէնտի և կինն ու այլ հրաւիրեալք։ Հացկերոյթէն յետոյ, Տիկին Նէլիտով ընդունելութիւն մ'ըրաւ, որուն ներկայ գըտնուեցան՝ արտաքին գործոց նախարար Վսեմ. Սաիտ փաշա, դեսպանական մարմնոյն անդամոց մեծ մասն և բարձրաստիճան ընտանիքներ, ընդամենն հարիւր յիսուն հրաւիրեալք։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

Առեւտրական և Հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութիւնը Բ. Դըռնէն հրաման ընդունած է պատրաստել ցուցակն այն հաստատութեանց որք նպատակ ունին Թուրքիոյ մէջ երկրագործութեան և արհեստագործութեան մղում տալ։ Մանասթըրի երկրագործական քննիչի տեղեկագրին վրայ, առեւտրական և հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը խընդրած է Բ. Դռնէն, որ Մանասթըրի մէջ տիպար-ագարակ մը և երկրագործական վարժարան մը հաստատելու արտօնութիւն տրուի։

ՕՍՄ. ԱՐԺԷԹՈՒՂԹՔ

Եւրոպայէն առնուած հեռագիրք կը ծանուցանեն թէ Տէֆթէռ Լօն կոչուած Պաշտպանութեան փոխառութեան արժէթղթոց փոփոխումն այնպիսի յաջողութիւն մը ունեցեր է որ բոլոր արժէթուղթք փոփոխուեր են, բաց ի ամենափոքր մասէ մը, որոց արժէտերք ներկայացուցեր են զայնս դրամն ըստանալու համար։ (Մէնչէսդը)

ԹՂԹԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ Ի ՊԷՅՔՕԶ

Պէյքօզի ու շրջակայից բնակիչք, Համիտիյէ թղթի գործարանին ընդ-

[illegible]

ըութեան դիմելով, խնդրած էին երկու կողմը պատով ջրանցք մը շինել նոյն գործարանի մօտ անցնող գետակին համար, որ առատ անձրեւ տեղացած պահուն և մանաւանդ ձմեռն՝ յորդելով ճամբաները կը գոցէ։ Ընկերութիւնն եւս պատասխանած էր ժողովրդեան որ նախ Քաղաքապետութեան դիմեն։ Արդ, ժողովուրդը ըստ այնմ դիմած է Քաղաքապետութեան, որ ծանուցած է ընկերութեան թէ շնորհակալութեամբ պիտի ընդունուի եթէ ընկերութիւնն այդ շինութեան ձեռնարկէ։ Ընկերութիւնն եւս, ժողովրդեան ծառայութիւն մը մատուցանելու համար, որոշած է երկու կողմէ պատով ուղիղ գծի վրայ ջրանցք մը շինել ծովեզրէն մինչեւ վեր 300 մէթր երկայնութեամբ և 4 մեթր լայնութեամբ։ Նոյնպէս այդ գետակին վրայ երկաթեայ երկու կամուրջներ շինել մին ծովեզրքն և միւսն աւելի վեր։ Շինութիւնք արդէն սկսած են և ըլլալիք ծախքը 3000 ոսկի կը հաշուուի։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Առողջապահական վարչութիւնը, պաշտօնական լուրերէ տեղեկանալով որ հնախտը սաստկապէս կը ճարակի ի Կալկաթա, հրահանգ տուած է որոց որ անկ է հարկ եղած առողջապահական միջոցները ձեռք առնուլ Զինաստանէ ու Հնդկաստանէ եկած նաւերու և այլոց համար։

—Այս միջոցիս Սէլանիկէ մէջ Ինֆլուէնցան երեւան եկած է, որ սակայն խիստ թեթեւ է։ Թէեւ երբեմն կարմրախտի ու հարսանիթի դէպքեր ևս կը տեսնուին անդ, սակայն ասոնք եւս շատ թեթեւ են։

—Սամսիոյ, Եէտիգուլէի և շըրջակայից մէջ երեւան եկած կարմրախտըն ու կեղծմաշկութիւնն անհետացած են։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ ՅԻՄԱՐԱՆՈՑԸ

Քաղաքապետ Վսեմ. Րըտվան փաշա, որ անցեալները մէկ քանի մասեր աւելցնել տուած էր Սկիւտարի յիմարանոցին շէնքին վրայ, որոշած է եւրոպական դրութեամբ երկու շէնքեր եւս աւելցնել, երկու հարիւր անկողիններ պարունակող։

ՄԻՋԱԴԷՊ ՄԸ Ի ՍԿԻՒՊ

Գոսովայի գաւառական թերթը, հերքելով Սկիւպէն Վիէննայի լրագրաց ուղղուած այն տեղեկութիւնը թէ տեղական կառավարութիւնը Սկիւպի Լատինացւոց եկեղեցին կոխելով, զանգակատունը փլուցեր, զանգակները վար իջուցեր և ոստիկանք ալ քահանայից յատուկ նուիրական գրքերը գրաւեր են և այլն, հետեւեալ կերպիւ կը պատմէ այդ դէպքը։

Թէեւ Սկիւպ գաւառակին և շրջակայից բնիկ ժողովրդեան մէջ լատին կրօնքին պատկանող անհատ մը անգամ չգըտնուիր, սակայն լատինք մէկ քանի տարի առաջ Սկիւպի մէջ իսլամի մը սեպհական տունը գնելով, յատկացուցած էին լատին եպիսկոպոսի բնակութեան և լատինք, որք միայն տասը տունուոր օտարազգիներէ կը բաղկանան, ցարդ եկեղեցի մը կառուցանելու յաջողած չէին։ Սկիւպի լատին եպիսկոպոսն՝ օսմանեան հպատակ Տ. Լուքուրէչի, յառաջագոյն իւր տան ստորին յարկին մէջ գտնուած մէկ սենեակը երկու մասի բաժնելով աղօթարանի վերածած էր։ Շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, օսմանեան հպատակք իրենց տան սեպհականութեան մէջ ազատ ըլլալով, տեղական կառավարութիւնն այդ կարգի ամենափոքր բանի մը միջամտած չէր։ Սակայն եպիսկոպոսն ասով ալ չը բաւականար և տեղական կառավարութիւնը կ'իմանայ թէ լատին քահանայ մը եպիսկոպոսարանի պարտիզին կից գտնուած կօշկակարի խանութին ետեւի կողմը երեք գերաններ զամելով մարտ 8ին առանց կառավարութեան իմաց տալու այդ գերաններէն կախած է խոշոր զանգակ մը, զոր կերպով մը բերել տուած էին և թէ Սկիւպ գաւառակին մէջ, որուն տեղական հանգամանքը ծանօթ է, այլ և այլ տարաձայնութեանց տեղի տուած են։ Տեղական կառավարութիւնը նկատելով որ եկեղեցւոյ շինութիւնք և զանգակատանց զետեղմունք կայս. Իրատէով միայն կ'արտօնուին, նկատելով որ Սկիւպի հազար տունի մօտ եղող յունաց ու պուլկարաց ի վաղուց անտի ունեցած մեծ եկեղեցիները զանգակ չունին և նկատելով որ ցարդ Սկիւպի մէջ զանգակ կախուած չէ, ոստիկանապետը եպիսկոպոսին մօտ կը ղրկէ խնդիրն հասկընալու, և եթէ եպիսկոպոսարանն այդ կարգի ձեռնարկ մը ըրած է ապօրէն ըլլալն հասկցնելու և միանգամայն զեկուցանելու որ եթէ զանգակ կախուած է, հարկ է վար առնուլ, մինչեւ որ պաշտօնական արտօնութիւն առնուի, որովհետեւ հոն եկեղեցի չէ։ Ոստիկանապետը եպիսկոպոսը իւր տան մէջ չգտնելով և տեսնելով որ պարտէզին մէջ գերաններէ խոշոր զանգակ մը կախուած է, պաշտօնապէս կը զեկուցանէ եպիսկոպոսարանին մէջ գտնուող քահանային, վար իջեցնել այդ զանգակը։ Ոստիկանապետը եպիսկոպոսարանին մէջ եղող տղայոց ձեռքը գտնուած երկու գրքերը, կրթական պաշտօնէութեան ցոյց տալու համար, կ'առնու և իմանալով որ եպիսկոպոսն երկու օր առաջ գաղտնի կերպիւ փախած է ի Բրէզրին, որ իւր կրօնական վարչութեան ներքեւ չգտնուիր, կուսակալին կը ներկայանայ և իւր տեսածն ու լսածը կը հաղորդէ։ Թէեւ այդ եպիսկոպոս օսմանեան հպատակ է և տունն եպիսկոպոսին բնակարանն է և մանաւանդ թէեւ կառավարութիւնն ամեն ատեն ըստ օրինի իրաւունք մը ունի արգիլելու օրինաց հակառակ եղող ո և է գործ, սակայն միւս կողմէն Սկիւպի աւստրիական հիւպատոսը խնդրոյն միջամտելով կը բողոքէ և մինչդեռ կարելի էր կառավարութեան զեկուցմանց համաձայն, միայն զանգակը վար իջեցնելով խնդրոյն և տարաձայնութեանց վերջ մը տալ, սակայն խնդրոյ այդ կէտին կարեւորութիւն տալ չուզուիր։

Տեղական կառավարութիւնը, պատասխանագրով մը մերժելով հիւպատոսարանի այդ բողոքը թէ՛ գրաւոր կերպիւ և թէ բերանացի, կը ծանուցանէ հիւպատոսարանին ու եպիսկոպոսարանի մէջ գտնուող քահանային թէ որովհետեւ եպիսկոպոսարանը եկեղեցի մը չէ, և եթէ ըլլայ իսկ զանգակ կախելու համար պաշտօնապէս արտօնութիւն առնուլ հարկ է և թէ Սկիւպի մէջ զանգակ զարնելու օրինակը տեսնուած չէ, հետեւաբար ժողովրդեան վրայ գէշ տպաւորութիւն մը յառաջ չբերելու համար հարկ է քսան և չորս ժամու մէջ զանգակն վար իջեցնել, յետոյ պէտք եղածն ի գործ դնելու պայմանաւ։ Կառավարութիւնը միանգամայն կը յարէ որ, եթէ զանգակը մինչեւ քսան և չորս ժամ վար չ'առնուի, կառավարութիւնն ի հարկէ ստիպեալ իւր պարտականութիւնն ի գործ պիտի դնէ օրինաց շրջանակին մէջ։

Եպիսկոպոսը բացակայ ըլլալով, այն քահանայն որ յայտարարած էր թէ նորա փոխանորդն էր, կառավարական պաշտօնատունը կը հրաւիրուի, այդ գործին օրինաց հակառակ ըլլալն ևս. իրեն հասկցնելու համար, սակայն քահանայն կը պատասխանէ թէ մինչեւ որ հիւպատոսէն արտօնութիւն չառնու չկրնար երթալ և չերթար ալ։ Քսան և չորս ժամը կանցնի և զանգակը վար չառնուիր։ Ասոր վրայ հիւպատոսարանի թարգմանը կառավարութեան պաշտօնատունը հրաւիրուելով, տանոր միջոցաւ կը խնդրուի հիւպատոսարանէն թէ, քանի որ հիւպատոսարանը կը միջամտէ, ժողովրդեան մէջ դժգոհութեան տեղի չտալու համար, զանգակն առայժմ վար առնուի, պաշտօնական արտօնութիւն ստանալու միջոցն յետոյ խորհելու պայմանաւ։ Քսան վեց ժամ եւս կսպասուի և որ և է արդիւնք չտեսնըւիր։

Ուստի գործին ստիպողութիւնն ի նըկատի առնուելով, Ալայպէյի փոխանորդ Ճէմալ պէյ ղրկուելով, այդ զանգակն առանց աղմուկի վար կ'առնուի և տեղական կառավարութեան կողմէ ձեռք առնուած բանաւոր միջոցներու շնորհիւ որ և է անհանգստութեան տեղի չտրուիր։

Գոսովայի թերթը կ'աւարտէ իւր խօսքն ըսելով որ նուիրական կոչուած գրքերը վնասակար երկու գրքեր են որոց մին յիսուսեան կրօնաւորաց կողմէ գաղտնի կերպիւ տպագրեալ իտալերէն տետրակ մը, որոյ շրջաբերութիւնն արգիլուած է։ Գաւառական թերթը կը քննադատէ Սկիւպի եպիսկոպոսին այդ ընթացքն, որ կըրնայ կարծել տալ թէ, կ'ըսէ, երկրին մէջ անհանգստութիւն մը և խառնակութիւն մը յարուցանելու նպատակ ունի։

Սպարապետի Դուռը քսան և հինգ երեսուն հազար ձեռք սպիտակ զգեստներ կը պատրաստէ, որք ամառուան եղանակին համար պիտի ղրկուին Եէմէն, Հիճազ և ափրիկեան Տրիպոլիս գտնուող զօրաց։

—Զինուորական բժշկական վարժարանը պիտի փոխադրուի նոր շէնքի մը մէջ, որ պիտի շինուի Մալթէի հին պաշտօնատան գտնուած գետնոյն վրայ։ Զինուորական բժշկական վարժարանի այժմու շէնքն ալ հիւանդանոցի պիտի վերածուի։

—Հինգշաբթի գիշեր Գարաքէօյի կամուրջին տակէն անցնող առագաստանաւ մը Գասըմփաշայի շոգենաւերու յատուկ տեղին զարնելով, բաւական վնաս պատճառեց։

—Ադրիանուպոլսոյ բանտէն մաս մը բանտարկեալք Սինոպ ղրկուած են, հոն իրենց պատժոյն մնացեալ մասը կրելու համար։

—Ի Լանկա Մուսթաֆա անուն մարդ մը Եուվան անուն նպարավաճառ մը վիրաւորած ըլլալով, ձերբակալուեցաւ։

—Աւստրիական շոգենաւ մը երէկ մայրաքաղաքս բերաւ վաթսուն եւ ութ սրնտուկ մագլերեան հրացան և ասոնց վերաբերեալ գործիներ, որք Թնդանօթարանին յանձնուեցան։

—Նախընթաց իրիկուն ի Սուլթան Պէյազիտ Սէլիմ անուն սափրիչ մը Թավշան Թաշը զառիվերին վրայ ծանրապէս վիրաւորուեցաւ անծանօթ երեք մարդոց կողմէ։ Ոստիկանութեան պաշտօնեայք մէկ քանի կասկածելի մարդեր ձերբակալեցին։

—Մախսուսէի շոգենաւ մը երէկ Պալքէսիրէն մայրաքաղաքս բերաւ հազար ոչխար և չորս հարիւր գառնուկ։

—Պ. Իւլիս Նէկրոբոնտէ՝ Բերայի յոյն տիկնանց ընկերութեան ղրկած է 160 օսմ. ոսկի և 76 ղրշ. որպէս զի այդ բարեգործական ընկերութեան դրամագլուխը հազար ոսկւոյ հասնի։

—Բերայի Հալէ փողոցը բնակող անձ մը նամակ մը ուղղած է Մէնչէսդըրի, յայտնելով թէ առջի գիշերը ժամ 2ին միջոցները տուն դարձած պահուն, երբ դուռը կը զարնէր, սոսկմամբ կը տեսնէ որ քանի մը հոգի մագլցելով վար կ'իջնէին տան վերնայարկէն և դէպ ի Հալէպլի փողոց կը փախչին։ Անոնց ետեւէն կը վազէ, պահակ կը կոչէ, բայց ի զուր, ոչ ոք կ'երեւի։ Տուն կը դառնայ և ամեն բան տակն ու վրայ կը գտնէ, սակայն գողերը ժամանակ չէին ունեցած բան մը տանելու, որովհետեւ տնեցւոց ձայնը լսելով, խոյս տուած էին։

ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍՔ

Վաղը ցերեկ, միջօրէէն յետոյ եւր. ժամ 2 1/2 ին տեղի կունենայ պարսկական դեսպանատան մէջ, ի Պոլիս, մայրաքաղաքիս պարսիկ վարժարանին աղքատիկ որբ տղայոց ի նպաստ կազմակերպեալ նուագահանդէսն, ընդ հովանաւորութեամբ Վսեմ. Միրզա Մոհսին խանի։

* * *

Ապրիլ 6/18 ի շաբաթ երեկոյին եւս մեծ նուագահանդէս մը պիտի տրուի Բերայի Յունաց Սիլլոգոսի սրահին մէջ՝ ի նպաստ յոյն-կաթոլիկ Սէնթէ բարեգործական ընկերութեան։ Ֆրանսական դեսպան Մոնդէպելլօ կոմսն և հելլենական դեսպան Պ. Մավրոկորտաթօ իրենց հովանաւորութեան ներքեւ առած են սոյն նուագահանդէսը։ Մտից տոմսի գինն է կէս օսմ. ոսկի։ Յառաջիկային կը հրատարակենք սոյն նուագահանդիսի ծրագիրը։

«ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ Ի ԽԱՍԳԻՒՂ»

Հետեւեալ նամակին հրատարակութիւնը խնդրուած է մեզմէ.

«Տէր Խմբագիր, —Պատուական լրագրոյդ փետր. 23 ի թուոյն մէջ շնորհակալութեամբ կարդացինք «Նորութիւն ի Խասգիւղ» խորագրով նամակն, որ հասարակութեան օգտակար լինելու համար մեր Դեղարանին ըրած ջանքերն ու նորութիւնները վեհանձնաբար կը յիշէր։ Հասարակութիւնն իրաւամբ կը գանգատի անոնց դէմ որք հրապարակի վրայ մեծամեծ խոստումներ կը շռայլեն, իսկ գործնականի մէջ անոնց հակառակ կը շարժին։ Մեր սկզբունքն է թարմ և լաւ պատրաստած դեղեր տալ՝ ըստ կարի բազմաթիւ յաճախորդ ունենալու համար, և երբ հաստատութիւն մը շատ յաճախորդ ունի, յայտնի է թէ կրնայ ըստ կարի աժան տալ։ Շնորհակալութեամբ կը հաստատենք որ մեր Դեղարան կանոնաւոր յաճախորդաց շարք մ'ունի ո՛չ միայն ի Խասգիւղ և անմիջական շրջակայից մէջ, այլ և Պոլսոյ բազմամարդ թաղորէից մէջ։

«Իրաւացի էր պատուարժան նամակագրին դիտողութիւնը թէ մեր Դեղարան ո՛չ միայն հիւանդներուն այլ և առողջներուն օգտակար կը լինի։ Հարանեաց հանդէսներու, անուան տօնախմբութեանց և երեկոյթներու համար մեզ պտուղներու քոնեաքներ, մանաւանդ մանիշակի քոնեաք, քաքաօ և այլ ոգելից քաղցրաւենիք յանձնարարողներ կը վկայեն այսմ։

«Մեր Դեղարանին պատրաստած սա մասնաւոր դեղեր արդէն իսկ արժանացած են բժշկական մարմնոյն գնահատութեան. —Խոյերու («ըլրոժ») և անարիւններու համար Սափառնայի երկաթեայ օշարակ. — Քինաքինայի Էլիքսիր. —Քինաքինայի Գինի. — Երկաթեայ օշարակ (չէլիք շուրուպի). —Արեան վերանորոգիչ և կազդուրիչ «Ռօպ Սարաֆեանֆաէս» օշարակն, Սալսափարիլլայով շինուած։ Վերջապէս, ամրան տաքերուն սկսելուն առթիւ պատրաստած ենք «Փուտռուայանդ Ինսէքդիսիդ» անուն որդասպան փոշին, որ մլուկներն և լուերը կը ջնջէ իսկոյն։ Պատրաստած ենք նաեւ Էակօզին կոչուած ծանօթ դեղը, զոր մեք «Հաճարախտին» կը թարգմանենք։ Պատ. նամակագիրն արդէն յիշած էր մեր Բալսամոնեան Խայծղանի հեղուկը խոյլերու և անարիւններու համար, մեր Մարսողական Էլիքսիր և մեր Օաէլին տը լա Բոռն տ'Օռ, որ հացերն ու թոքատապի և ցնցղատապի մնացորդները կը բուժէ, և Քինաքինայի Թանծրահեղուկ հիւթը։

«Մատուցանելով մեր շնորհակալաց հաւաստիքն, եւն.

ՍԱՐԱՖԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Խասգիւղ, 22 մարտ.

ՄԵՍՐՈՊ ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ
ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅ ԱՇԽԱՐՀԻԿ
ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հրատարակուեցաւ 55րդ թերթն որ կը հասնի մինչեւ Rempoter բառը։

ԵՐԱԺԻՇՏ ԴԱՍԱՏՈՒ Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Օտեսայի մօտ գտնուող Աքքէրման քաղաքի հայոց եկեղեցւոյն համար քաղցրաձայն դպիր մը կ'ուզուի, որ նաեւ ունենայ քիչ շատ ձայնագրութեան հմտութիւն, որպէս զի դպրոցին մէջ ալ պաշտօնավարել կարենայ, իբր ձայնագրութեան դասատու։ Բայց իւր առաջին ձիրքը պէտք է ըլլայ ձայնին քաղցրութիւնը։

Ամսական պիտի յատկացուի 25 րուբլի, ուսկից զատ կրնայ նաև 5—10 րուբլի շահիլ ամիսը։ Եկեղեցւոյ բակին մէջ բնակարան պիտի տրուի նմա և ձրի վառելափայտ։ Վերոյիշեալ հայաշատ քաղաքի մէջ կեանքը շատ սուղ չէ։ Դիմել Աբէ-Էւէի խմբագրատունը։ 225 4—5

ԱՌՋԵՌՆ ԲԱՌԱՐԱՆ
ԹՈՒՐՔԵՐԷՆԷ Ի ՀԱՅԵՐԷՆ
յօրինեաց
Ի Ս. Մ. ԳԱՍԱՊԵԱՆԷ

Սոյն Թուրքերէնէ ի հայ բառարանն որ 200 ի մօտ երեսներէ կը բաղկանայ, բառերու յստակ բացատրութեամբն և հազարաւոր ոճերովն՝ թէ Ազգ. վարժարանի ուսանողաց և թէ օսմ. լեզուի հետամուտ եղող ամէն դասակարգի ազգայնոց յոյժ պիտանի և օգտակար կրնայ ըլլալ։

Գին 6 ղրուշ.

Դպրոցաց համար մասնաւոր զեղչ.

Կը վաճառի Մերճան փողոց Թիւ 33 Աչճեան գրատունը։

Գաւառներէ փափաքողք վերոյիշեալ հասցէին 6 ղրուշի նամակի փուլ ղրկելով կրնան ստանալ։

1150 3—8

ՀԵՌԱԳԻՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՀՌՈՄ, 3 ապրիլ. — Երեսփոխան Պ. Պարծիլայ Երեսփ. Ժողովոյն մէջ հարցապնդում մ'ուղղեց Աւստրիոյ-Հունգարիոյ կառավարութեան՝ օտարազգիներ արտաքսելու օրէնքը գործադրելու եղանակին վրայ։

—Ուաշինկթընի իտալական գործակատարն հրաման ընդունեց նախարար Պ. Գլէնի յանձնել հետեւեալ պատասխանն. Իտալիա ուրիշ բան չէ պահանջած բայց եթէ օրինաւոր դատաստանի մը բացումն. Իտալիա կը կրկնէ նոյն պահանջը։ Խնդիրն այն ատեն միայն պիտի փակի երբ դաշնակցական կառավարութիւնը վերջնապէս յայտարարէ թէ դատաստանն ընդհուպ պիտի սկսի։ Առ այժմ Իտալիա ի նկատ կ'առնու Միացեալ Նահանգաց կառավարութեան յայտարարութիւնը թէ պարտականութիւն ունի դրամական հատուցում ընել զոհերուն ընտանեաց։

Վիեննա, 3. — Գերման աշխարհագիտաց համաժողովն որ գումարեցաւ ի Վիեննա, երէկ գցաղեցաւ պալքանեան թերակղզւոյն աշխարհագրական ծանօթութեանց այժմեան վիճակին քննու...

Օսմ. Մաքս. արժէթուղթ	— —
Գանք Օթոման	611 25
Ռիօ Թէնթօ	598 75
Սօսիէթէ ժէնէրալ	124 50

ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Ա.

ՎԵՐՋԻՆ ՕՐԵՐ

Ինչ որ ալ գրել ջանանք ուսումնական կեանքէ մը, իր գրական, առանձնական և հանրական կեանքէ, կուրի մը կամ ի մթան խարխափումները պիտի համփոփէն և ոչ աւելի ինչ։ Քիչ չատ գրող մարդու մը կեանքն իբրեւ ի պատկերի նկարելու համար՝ պէտք է կենակցած ըլլալ անոր, իր ժամանակը լաւ գիտցած ըլլալ, — գրողները, գործողները, հասարակաց կրթարանները, ընդհանուր ձգտումը ընկերութեան մէջ։ Շատ բան, որ ինքն իրեն մէջ նկատուելով ոչինչ է, համեմատութեամբ կրնայ ըլլալ մեծ ինչ...

Պէտք է ըսել որ կենսագրական գրականութիւնը չունինք մեք. ծննդեան թուականները, մահուան օրերը, ճամբորդութեան ժամանակ, ասոնք բաւական չեն. Հասարակային կեանքերը պէտք է ճանչցած ըլլանք իրենց...

...ղրկեն. խոկ ևժէ իր ժիշատակարանը կանգնենք. — ինչ որ դժուարին չէ, — քարը կը լուանք Ալեմտաղի ջրով և անոր ծաղիկներովն ու ծառերուն ոստերովն հիւսուած պսակ մըն ալ կը դնենք իր սրտին վրայ, ի փոխանս իր ստուերներուն, որ սուրբ են իր սաներուն՝ իր յիշատակին հետ։

ՀՐԱՆԴ

ԿՆՃՌՈՏ ԽՆԴԻՐՆ

ՍԱՌՆԱՄԱՆԱՑ ՇՈՒՐՋԸ կը դեգերիմք այսպէս ընդերկար, ոչ միայն քանզի նորութեան անդիմադրելի հրապոյրն ունին նոցա երեւոյթներն, այլ քանզի նաեւ կը յարուցանեն բազմաթիւ յոյժ շահագրգիռ գիտական խնդիրներ։

Երկայն ու անյագուրդ հայեացքներ ձըգած եմք արդէն իւրեանց մօտաւոր ու հեռաւոր կերպարանաց վրայ։ Դիտած եմք նոցա անհաւասար մակերեւոյթն, որոյ վրայ կը սողան անհամար առուակներ։ Դիտած եմք փայլփլուն բուրգերն, մթին անդնդախոր խոռոչներն, խորունկ ազմկալից ազօրիքներն, ցիրուցան քարակոյտքըն, հսկայական սեղաններն։ Այժմ Պօ...

...րոց։ Այլ եւ այլ ձեւով երկու փայտեայ ամաններու կամ կաղապարաց միջեւ դրուած սառի կտորներ, զօրս ապա ճնշման ենթարկեց։ Այդ ճնշման տակ սառն փշրեցաւ անշուշտ, բայց փշրանքն անմիջապէս կը սառին դարձեալ, կը միանան և կը կազմեն միակտոր մարմին մը, որ ճիշդ գործածուած ամանին ձեւն առած է մածան մարմնոյ մը նման։ Այս միջոցաւ կրնայ ըսուիլ թէ սառը կը ձուլուի այլ և այլ կաղապարաց մէջ և կ'առնէ այլ եւ այլ ձեւեր, գաւաթ, անդրիք, մանեակ, եւ այլն։

ԱԲՐԱՀԱՄ Տ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ
(Շաբանաբէնէ.)

Ա Զ Դ

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Ա. ՊՈՂՊԷՌՃԵԱՆ

Պապը Ալէ Ճատտէսի Թիւ 12, Կ. Պոլիս

Եւրոպական Գրատունս պատիւ ունի հազորդել իւր բազմաթիւ յաճախորդաց ի Պոլիս և ի գաւառս, թէ հետեւեալ պարբերական հանդէսներն և թերթերը կը վաճառուին խիստ դիւրամատչելի գներով [կանխիկ դրամ]։

Revue Encyclopédique, 48 երես, մեծադիր և բազմապատկեր, հանդէս հնդեւտասնօրեայ գրական, գիտական, արհեստական, գեղարուեստի ամէն ճիւղերու, պատմական և քննադատական, գին 5 ղրշ. գաւառաց համար փոստայի ծախքով 6 ղրուշ։

La Nature, 46 երես, բազմապատկեր, շաբաթական հանդէս գիտական և արհեստական, գին 3 ղրշ. փոս. ծախքով 3,50։

Revue Universelle des Inventions Nouvelles, 32 երես, բազմապատկեր, ամսական հանդէս ամէն երեւելի գիւտերու. գին 4 ղրշ. փոս. ծախքով 5 ղրուշ։

Paris Mode, 28 երես, գունաւոր և անգոյն պատկերօք, մեծադիր հանդէս հնգեւտասնօրեայ ամենէն վերջին նորաձեւութեանց, կանանց համար, գին ղրշ. փոս. ծախքով 6 ղրուշ։

La Petite Revue, 18 երես, բազմապատկեր հանդէս շաբաթական, վիպական, գրական և այլն գին 30 փարայ փոս. ծախքով 1 ղրուշ։

Le Tour du Monde, 16 երես, մեծադիր և բազմապատկեր, շաբաթաթերթ աշխարհագրական, ստորագրութիւն երեւելի ուղեւորութեանց. գին 3 ղրշ. փոս. ծախքով 3.50։

La Science Illustrée, 16 երես, բազմապատկեր, շաբաթաթերթ գիտական ամէն ճիւղերու և գիտական վէպերու. գին 1.50 փոս. ծախքով ղրուշ։

Le Journal des Voyages, 16 երես, մեծադիր և բազմապատկեր, շաբաթական խերթ աշխարհագրական, ծովու և ցամաքի արկածից, ուղեւորութեանց, և այլն. գին 1 ղրշ. փոս. ծախքով 1 50։

Monde de la Jeunesse, 16 երես, մեծադիր և բազմապատկեր, շաբաթական թերթ պատանեկան. գին 30 փարայ փոս. ծախքով 1 ղրշ։

La Joie de la Maison, 16 երես, մեծադիր և բազմապատկեր, շաբաթական թերթ պատանեկան. գին 20 փարայ փոս. ծախքով 1 ղրուշ։

Petit Français Illustré, 12 երես. բազմապատկեր, շաբաթաթերթ մանկական. գին 30 փարայ փոս. ծախքով 1 ղրշ։

Ecolier Illustré, 16 երես, բազմապատկեր շաբաթաթերթ մանկական. գին 15 փարայ փոս. ծախքով 25 փարայ։

Գրատանս մէջ կը գտնուի ֆրանսերէն լեզուաւ, գրական, գիտական, աշխարհագրական, վիպական, թատերական ամէն ճիւղերու վերաբերեալ գրքերու և ամէն տեսակ գասագրքերու մեծ մթերք մը։

Գները խիստ չափաւոր են. 1—5

ՏՕՔԹԷՕՐ
Յ. ԷԼՄԱՍԵԱՆ

վկայեալ Փարիզու բժշկ. համալսարանէն

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՎԻՐԱԲՈՅԺ ԵՒ ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ

Ի Բէյ-Մէճ Ջուկոյ Թիւ 247

Ցաքմաք Պէչիլանէսի հէջ

Իրեն դիմող հիւանդները կ'ընդունի իւր բնակարանին մէջ ամեն օր կէս օրէն մինչ ի ժամ 3, (Ը. Ե.)։ Ուրբաթ օրերը ձրիաբար կը դարմանուին աղքատ հիւանդները։

Նոյնպէս երկուշաբթի օրերը կը գտնուի առաւօտեան ժամը 10 էն մինչ ցերեկ (Ը. Ե.) ի Պոլիս Եէնի Ճամի Թիւ 12 Վարդանեան դեղարանն ուր ձրիապէս կը դարմանէ աղքատ հիւանդները։

24 14—30

ԱԶԴ

ՄՕՍ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ափէնիօ շոգենաւը, նաւապետ Քրուք, դէպի 31 մարտ, Լիվրբուլէն սատ կ'սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

15

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,075,212
ՀԱՍՈՅԹ 1889 ՏԱՐՒՈՅ 2,170,355

ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՇՈՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3.000.000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,781,300
ՀԱՍՈՅԹ 1889 ՏԱՐՒՈՅ 989,400

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի փոխադրելի ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած ռամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուած վնասնին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000

ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մեհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 և 22 կը սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԻՐԱՍՔԵՐԻ

Թուզլու եաշ հինտ կէօնի ատէտ դըրդ եէտի պին իքի եիւզ, պէհէր դըլ եէի ճէտիտի ալթը ղըշ օթուզ փարա.

Թուզլու եաշ Եվրոբա կէօնի ատէտ էլլի ալթը պին եէտի, պէհէր դըյեէի ճէտիտի եէտի ղըուշ եիրմի փարա.

Եվրոբանըն թուզլու եաշ տանա կէօնի ատէտ պէշ պին, պէհէր դըյեէի ճէտիտի տոգուզ ղըուշ եիրմի փարա.

Եվրոբաքեարի կիւվէզ եուն դայթան արշընը ճէտիտ իքի եիւզ պին, պէհէր արշընը ճէտիտի եէտի փարա.

Սեքիզ կիրահ արազընտա կէօվէք վէ աւմար վէ տօնլուգ ամէրիգան թօբ ալթըըշ պին, պէհէր թօբը դըրդ տօգուզ ղըուշ.

Սիեահ եունլու տիպէթ արշընը ճէտիտ եիրմի պին, պէհէր արշընը ճէտիտի ալթը ղըուշ օթուզ փարա.

Սիեահ բամուգլու տիպէթ արշընը ճէտիտ եիրմի պին, պէհէր արշընը ճէտիտի տէօրթ ղըուշ եիրմի փարա.

Եվրոբաքեարի սիեահ քէչի սախթիեանը ատէտ իքի պին, պէհէր ատէտի եիրմի պէշ ղըուշ.

Իքի եիւզ եարտալը մազարա իփլիկի ատէտ իքի եիւզ պին, պէհէր ատէտի եիրմի փարա.

Ցէօրթ եիւզ թօփ էսէրը ճէտիտ քեաղըտը.

Պէշ եիւզ թօփ թէք Սթանպօլ քեաղըտը.

Եիւզ թօփ չիֆթէ Սթանպօլ քեաղըտը.

Իքի եիւզ թօփ էյէք Սթանպօլ քեաղըտը.

Ցէօրթ եիւզ թօփ փավեա քեաղըտը.

Իքի եիւզ թօփ էյէք պալթալ քեաղըտը.

Եւի թօփ Վէնէտիք պալթալ քեաղըտը.

Ցէօրթ եիւզ թօփ չիֆթէ Սթանպօլ դըլթասընտա փէրտահըը փավեա քեաղըտը.

Իւչ եիւզ թօփ չիֆթէ փավեա քեաղըտը.

Իւչ եիւզ թօփ փէրտահըը թէք փավեա քեաղըտը.

Ցէօրթ եիւզ թօփ փէրտահըը փավեա քեաղըտը.

Ճէման իւչ պին իքի եիւզ էլլի թօփ.

Նիզամիյէ անպարը վէ ֆապրիգալար իչուն միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէվգըի միւնագասայա գօնուլան պալատէ մուրադգամ իւլ մըզատր օն գալէմ էչեանըն նումունէլէրինի կէօրմէք վէ չէրաիթը մուգարրէրէսինի անլամագ վէ բէյ սիւրմէք խոծէյէնլէրին իլանը ախիրէ գատար պէհէր կիւն մազամը ճէլիլ Սէրասքերի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

21 մարտ 1891 940
Նօ. 32 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԻՐԱՍՔԵՐԻ

Իքինճի օրտուի հիւմայուն տաիրէսինտէ պուլունան հայվանաթը միրիյէ իտարէսի իչուն միւպայեա օլունաճագ օլան իւչ պուչուգ միլիոն գըեէի ճէտիտ արբանըն մարտ րումինին եիրմի եէտինճի չարշանպիհ կիւնի պիլ միւնագասա գարարը գաթիսի վիրիլէճէկի վէ իրթեսի կիւնի եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճագը ճիհէթլէ իթասընա թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքերի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

21 մարտ 1891 941
Նօ. 33 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԻՐԱՍՔԵՐԻ

Քիրլու գըրգըմ Օտէսա եարաղըը գըեէի ճէտիտ իւչ եիւզ օն եէտի պին, պէհէր գըեէի ճէտիտի տոգուզ ղըուշ օթուզ փարա.

Քիրլու գըրգըմ գըվըրճըգ Բուլկէլի եարաղըը գըեէի ճէտիտ տէօրթ եիւզ ալթմըշ պին, պէհէր գըեէի ճէտիտի ալթը ղըուշ օթուզ պէշ բարա.

Քիրլու գըրգըմ Անատօլու եարաղըը գըեէի ճէտիտ իւչ եիւզ ալթմըշ պին, պէհէր գըեէի ճէտիտի ալթը ղըուշ պէշ բարա.

Ցապրիգայի հիւմայունլար իչուն մէվգըի միւնագասայա գօնուլան պալատէ մուրադգամ իւլ մըզատր իւչ գալէմ եարաղը ֆիյաթը մուրադգամէլէրի իլէ թալիպլէրի եօգտէսինտէ օլուպ մարտը րումինին եիրմի պէշինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալարը իճրա օլունարագ մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկլինտէն իթասընա վէ եիրմի ալթընճը կիւնի տախի եիւզտէ պէշ թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն մազամը ճէլիլ Սէրասքերի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

20 մարտ 1891 936
Նօ. 28 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԻՐԱՍՔԵՐԻ

Ցապրիգայի հիւմայունլար իչուն մէվգըի միւնագասայա գօնուլան եէտի պին եիւզ գըեէ չիվիտին պէհէր գըեէի ճէտիտի եիւզ ղուրուշա թալիպի եօգտէսինտէ օլուպ իլանը ախիրէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը իճրա օլունաճաղընտան նումունէսինի կէօրմէք վէ չէրաիթը մուգարրէրէսինի անլամագ իսթէյէնլէրին մազամը ճէլիլ Սէրասքերի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

20 մարտ 1891 937
Նօ. 29 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԻՐԱՍՔԵՐԻ

Իքի նումունէ իւզէրիզէ գայըն բամուք պէզի տօգուզ եիւզ թօբ, պէհէր թօբը էլլի իքի ղըուշ.

Տիկէր նէվ իւզէրինէ գայըն բամուք պէզի պին թօբ, պէհէր թօբը դըրդ պէշ ղըուշ.

Տիկէր նէվ իւզէրինէ գայըն բամուք պէզի տօգուզ եիւզ էլլի թօբ, պէհէր թօբը օթուզ տօգուզ ղըուշ.

Նիզամիյէ էլպիսէ անպարը իչուն միւպայեա օլունմագ իւզրէ, մէվգըի միւնագասայա գօնուլան պալատէ մուրադգամ իւլ մըզատր իւչ նէվ գայըն բամուք պէզլէրի ֆիյաթը մէվգուֆ լէրի իլէ, թալիպլէրի եօգտէսինտէ օլուպ, մարտը րումինին եիրմի ալթընճը կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասալարը պիլ իճրա մէզքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկլինտէն իթասընա, վէ իրթեսի կիւնի տախի եիւզտէ պէշ թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն մազամը ճէլիլը Սէրասքերի լէվազըմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

20 մարտ 1891 938
Նօ. 30 3—3

ԻԼԱՆ

ՊԱԳԸ ՍԻՐԱՍՔԵՐԻ

Նիրիտ ֆըրգասընտաքի հայվանաթ իտարէսի իչուն միւպայեա օլունաճագ իքի եիւզ պին գըյեէ կիւհէրըն մարտըն եիրմի ալթընճը սալը կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկի վէ իրթեսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղը ճիհէթլէ, իթասընա թալիպ օլանլարըն մազամը Սէրասքերի լէվազըմաթը տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

20 Մարտ 1891 939
Նօ. 31 3—3

Օ ՊՕՆ ՄԱՐՇԷ

ԲԱՐԻԶ — ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆՔ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՐԻՍԹԻՏ ԲՈՒՍԻԿՕ — ԲԱՐԻԶ

Վաճառատուն նորաձևութեանց, ամենէն ունելի կատարեալ, ծով և վայելուչ ապրանքներով

Պօն Մարշէի վաճառատան անփոփոխելի սկզբունքն է ամէն բան փոքր շահով վաճառել

Պատիւ ունի ծանուցանել Տիկնանց թէ մեր եղանակին նորաձևութեանց ցուցակն հրատարակուած է և ձրիաբար կը ղրկուի փափաքողին։

Մեր գործերուն յարատև աճման պատճառաւ, մեր մթերքն աճուցին է և կրնանք հաստատել թէ անթիւ առաւելութիւններ կ'ընծայենք թէ տեսակին յաւութեան և թէ աժանութեան տեսակէտով։

Մեր եղանակին ցուցակներէն զատ որք մեր գլխաւոր նորելուկներուն վրայ տեղեկութիւն կ'ուտան, Տիկնանց տրամադրութեան ներքև կը դնենք զանազան նմոյշներ Մետաքսեղինաց, Բրդեղինաց, Նոր Կերպասներու, Ճպանճքներու, Տանդէլներու, Ժապաւէններու, Գործերու և կահաւորման կտաւներու։

Մինչև 25 Ֆրանք արժէք ունեցող ապրանքները (բացի կարասիներէ և տեղ բռնող նիւթերէ) մինչև Ֆրանսական սահմանագլուխը ձրի կը ճեան փոխադրութեան ծախքէ։

Այն առաքումք որք կրնան Թղթատարական հակերու միջոցաւ կատարուիլ, առանց փոխադրութեան ծախուց կը յղուին այնքան հակերով որքան 50 անգամ Ֆրանք որ կը պարունակէ կանխիկ վճարուած յանձնարարութիւնն։

ՊՕՆ ՄԱՐՇԷԻ վաճառատուններն աշխարհի ամէնէ ընդարձակ, ամենէ բարեկարգ և ամէնէ լաւ կազմակերպուած վաճառատուններն են. կը պարունակեն փորձառութեան արտադրած ամէն օգտակար, գիւրին և կազդուրիչ բաները, որք, իրենց այս հանգամանքովը, ԲԱՐԻԶԻ ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ առարկաներէ մին են։

Մաքսատուրքը մեր յաճախորդներուն վրայ է։

Պօն Մարշէի վաճառատունը մասնաճիւղ կամ ներկայացուցիչ չունի ո'չ ի Ֆրանսա և ո'չ օտար երկիր, և կը խնդրէ իր յաճախորդներէն որ զգուշանան այն վաճառականներէն որք իր անունը կը գործածեն՝ շփոթութիւն յառաջ բերելու համար։ 2215

ԱԶԴ

Կահաւորման և կառքի կազմածներու վերաբերեալ ամէն ինչ որ գնել ուզէք՝ նախ դիմեցէք ԼԱԶԱՐՕ ՖԻԱՆԻՕ (Բերայի մասնաճիւղ) տան ընդարձակ մթերանոցները, Նուրի Բասած տ'Ալնաթօյի, Թղթատարական և հեռագրական պաշտօնատան կից, որ վերջերս ընդունեց խիստ ճոխ մթերք մը ամեն երկրի ԳՈՐԳԵ ՈՒ, կահաւորման համար ամեն տեսակ ԿԵՐՊԱՍ ԵՒ ԹԱՒԻՊԱՍՏԱՌ, ՎԱՐԱԳՈՅՐ, ԺԱՆԵԱԿ, ԳՈՒՆԱՒՈՐ ԱՊԱԿԻ, ՍՏՈՐ, ՔՕՒԵԹՈՆ ԿԵՐՊԱՍ, ՄՈՒԹԱՑՕՏ ՆՑԱԻ, ԼԻՆՕԼԷՈՄ, ԿԱՌՔԻ ԼԱՊՏԵՐԻ, ՀԱՑԵԼԻՒ ՆԻՒԹԵՐ, ԺԱՊԱՒԷՆՆԵՐ, ամէնքն ալ վերջին նորաձևութեան համաձայն։

Եւրոպայի առաջնակարգ գործարաններէն աժանութեան բացառիկ պայմաններով եղած նոր գնմանց շնորհիւ, ԼԱԶԱՐՕ ՖԻԱՆԻՕ տունը կարող է ամեն մրցում արհամարհող գներ հաստատել, և այս գիներ ճիշդ նոյնը լինելով ինչ որ են Կ. Պոլսոյ հոնրածանօթ տան գիները, մի միայն ի դիւրութիւն արդոյ հասարակութեան որպէս զի տեղափոխուելու նեղութիւնը չկրէ և կարենայ միևնոյն առաւելութիւնները վայելել Բերա ևս։ 241

ՈՍԿԵԱՅ ԵՒ ԱՐԾԱԹԵԱՅ ՎԵՑ ՄԻՏԱԼՔ

ԱՐՄԱՏԱԿԱՆ ԲՈՒԺՈՒՄՆ

ՊԱՏՈՒՈՅ ՎԿԱՅԱԿԱՆ 1872 ՓԱՐԻԶ

ՍՏԱՄՈՔՍԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՏԻՒՌԱՆԻ ԳԻՆԻ

2218

Ֆրանսացի և օտար բժշկաց 4.000է աւելի ներբողալից վկայութիւնք կ'ապացուցանեն ազդեցութիւնն այս գինիին, որ Ալիքանթէի գինիին չափ ախորժահամ է։

[illegible]

Կեդրոնատեղի՝ ՑԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՒՏԵԱՆ, 1, Կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

VIN DE PEPTONE CHAPOTEAUT

ԳԻՆԻ ՇԱՊՕԹՕՅԻ

Ներակալիններն ստամոքսային հիւթի զօրութեամբ մի մասնաւոր նիւթի կը վերածուին որ բէբթօն կը կոչուի և որ արեան մէջ անցնելով մարմնոյ այլ և այլ մասունք, ըը անընդհատ վերակազմելու կը ծառայէ. ուստի եթէ ստամոքսը հիւանդ լինի, սա ամենակարևոր գործողութիւնը 'ի կատար հանելու ոյժն ու զօրութիւնը չը պիտի ունենայ բնականաբար. տյոր համար Մ. Շաբօթօ բէբսինի միջոցաւ բէբթօնի վերածեալ եզի մսով նոյն իսկ ստամոքսի ուղղակի գործողութեանն արտադրեալին նման մի բէբթօն ձեռք բերած է որով կրնան սնունդ առնուլ շատ ծանր և բազմաւոր մարսողութենէ զուրկ ստամոքսունեցող հիւանդներ, ինչպէս են անորժէնք, հիւծեալք, ապաքինեալք, և զանազան պատճառներով տկարացած անձինք. ասկէց զատ կրնայ նաև այսոց սնումը դիւրացնել և ծերոց ալ սնունդ մատակարարել.

CHAPOTEAUT Pharmacien, 8, rue Vivienne, PARIS C
Et dans les principales Pharmacies.

CIGARETTES INDIENNES

DE GRIMAULT ET Cie
Pharmaciens à Paris

Բարիզի մէմէմ կրիմօլ վէ Գումբանիասընըն թերթիպ իւլէտիկլ օլտուղու, վէ Հինտիյէթ Լիւտուէն թապիր օլունան Հինտ սիկարալարը, թըղնէֆէս, վէ սինիրտէն հասըլ օլան էզֆիւրիւք, պօղազ վէ սէս գըըըլմասը, վէ եիւզտէքի սինիր ազըըըըըըը... մէզքիւր եաէթլէրէ տուչար օլանլար, իչ պու սիկարալարըն թիւթիւնիւ, իչէրի չէքիւլէր, էլ վիրիր, խաստալըգըընտան թէֆ օլուր. Իլըթլաց վըրէմի իլէ խըստալըն նէֆէս ալըր վէրտիկի ալէւմէթլէրինա մախսուս քեաֆֆէյի էմրազը էյիլէշթիրիր։

Հէր պիր սիկարան իւզէրինտէ, Կրիմօլ վէ Գումբանիասընըն իմզասը վար տըր։

Սաթըլըը պէզըրիւք էճզախանէլէրտէ.

Բարիզտէ վիյէն սօղաղընտա 8 նօ. մէրգեզ մաղազասը վէ սայիր միւշհուր էճզահանէլէրտէ պուլունուր. C

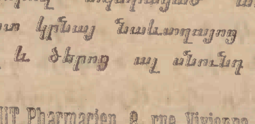

ՍՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

[illegible]

Ուղևորք	Թուոյ	Ուղևորք	Թուոյ
Քանդաքու	4200	Սիկեօ	3000
Յէրու	4000	Օրպրիւ	3000
Օտեսայի	4000	Նէրթիւ	3000
Սեւաստիա	3250	Բէրտ	3000
Թիֆլ	3250	Լօդի	800
Մախարանա	3250	Ալէմա	800
Մարիօթի	3250	Սէուլ	700

Դիմել առ Ժ. Վ. Վիթօլ և Ընկ. Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ծէյմս Սդրիդլէվէրբուլ 14

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ

Շաբթուան երթևեկութիւնք

Օր	ժամ Ը.Ե.	Երթալիք տեղը շոգենաւ
Բշ. 25 6	Եր.	Օտեսա
Գշ. 26 7	5 Եր.	Աղեքսանդրիա
Դշ. 27 8	10 Առ.	Անատօլու
Դշ. 27 8	10 Առ.	Սեփաստօփոլ
Եշ. 28 9	2 Եր.	Օտեսա

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Գործակալութիւնն Ռուսական ընկերութեան ի Բիրէճ Գարու. 10

QUINA-LAROCHE

ՈՍԿԻ ՄԻՏԱԼ, ՓԱՐԻԶ 1879

Գինա–Լառօշը հասարակ պատրաստութիւն մը չէ. այլ լաւ ուսումնասիրութեանց և աշխատութեանց արդիւնք, որք ամենաբարձր վարձատրութեանց արժանացուցած են անոր հեղինակը։

Միացունել երեք գինգինաներու բաղադրութեանց ամբողջ պայմանները, յետոյ լոյծ ախորժահամ եղելիք մը պատրաստել. ահա' Գինա–Լառօշի հաստատուն գերազանցութեան գաղտնիքը, որով դիւրացուցած է ստամոքսի հիւանդութեանց, անախորժութեան, անարիւնութեան, երկարատև ջերմի և այլոց բժշկութիւնն. — Կը գտնուի ի Բարիզ, Թ. 22 և 19 Տրուօ փողոց և Դեղատանց մէջ. 2218

ԵՌԱՑԵԱԼ ԱՆԹԻԲԻՈՒՆ

ԼԸ ԲԷՏՐԻՒԼԻ

ԸՆԴԴԷՄ ԳԼԽՈՒ ՑԱՒԵՐՈՒ, ԾՈՎԷ ԲՌՆՈՒԵԼՈՒ
ԳԵՐԱԶԱՆՑ ԴԱՐՄԱՆ ԻՆՖԼՈՒԷՆԱՅԻ ԵՒ ՏԱՆԿԻ

Այսու Գաւազոնիքը կը փարատէ դեղին գործածութեան յառաջ բերած խիթերն և սրտի խառնուքը։

ԼԸ ԲԷՏՐԻՒԼ ԵՒ ԸՆԿ. ի Բարիզ, եւ դեղատանց մէջ. 2218

ԿԵԱՆՔ, ԱՃՈՒՄՆ և ԳԻՂ ՄԱԶԵՐՈՒ։

ՄԻԼՐՕԶ

ՄԱԶԵՐՈՒ ՄԻԱԿ ՀԱՏԻԿ ՆՈՐՈԳԻՉ

Իրապէս իրենց առջի թարմ գոյնին կը դարձունէ ճերմկած կամ գունաթափ մազերը. Կը դադրեցունէ անոնց թափիլը. Կը մաքրէ գլուխը, կը վերջացունէ թեփը, ու մազերուն նոր կեանք, աճումն, փայլ ու գեղեցկութիւն կուտայ։ Կը վաճառուի երկու չափով՝ մեծ շիշերու մէջ։

Գլխաւոր մթերանոցը Լոնտոն է (114 and 116, Southampton Row). Նոյնպէս Բարիզ ու Նիւ Եորք։

Մեծաքանակ վաճառում Պոլիս Բ. և Հ. Քիւչիւքեան Եղբարց դեղարանը Եէնի ճամի փողոց Թ. 18 և ի Ղալաթիա Եիւքսէք քալտըրըմ Խոտօն Քարուանայի քով։

Փոքրաքանակ վաճառում ի Պոլիս Բ. և Հ. Քիւչիւքեան Եղբարց դեղարանը՝ կամուրջի դիմաց Թիւ 17, և ի Բերա Մեծ փողոց Թիւ 433, Իգլտօրի անուշահոտութեանց վաճառատունը։ 2218

ՍԱԼԻՀ ՍԸՏԳԸ

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՊԱՅԱԶԻՏ, ՕՂՃՈՒԼԱՐ ՊԱՇԸ Թիւ 61

Արանց, կանանց և տղայոց համար ամէն կարգի գեղեցիկ ու դիմացկուն կօշիկներ կը պատրաստուին Ֆրանսական առաջնակարգ ապրանքներէ։ Այս խանութը դիմող յաճախորդք մեծապէս գոհ պիտի լինին մանաւանդ գներու աժանութենէն։ 2 Թիւէն 4 Թիւ կօշիկներու կարով պատրաստուածները հինգ ղըշ աւելի պիտի ըլլան փայտէ գամով պատրաստուածներէն։ 4 Թիւէն 6 Թիւի համար 5 ղըշի յաւելում մը պիտի ըլլայ այդ տարբերութեան վրայ։

Ղրշ.	տեսակ	Ղրշ.	տեսակ
85	ամէն տեսակ կարով պօթին կալօշ	33	կնոջ մուճակ
52	սկարբին կարով	40	պալատական կալօշ
130	կալօշով մոյկ կարով	70	կնոջ համար պօթին կալօշ
65	պօթին կարով	45	16 Թիւէն մինչ 21 Թիւ պօթին կալօշ տղայոց համար
80	մէստ կալօշ գամով	150	Թէլաթին և ուզաի մորթէ մոյկ
140	ամէն տեսակ մոյկ	70	կէթա
160	փայլուն մորթէ մոյկ		

Տղայոց յատուկ կօշիկներու 21 Թիւէն վեր եղածներուն համար հինգ ղըշի յաւելուած մը պիտի ըլլայ։ Ցատկապէս յանձնարարուած կօշիկներու համար հարիւրին տասը յաւելում մը պիտի ըլլայ այս գնոյն վրայ։ 29 22—24

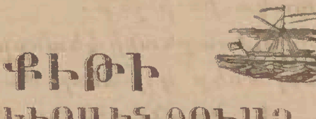

ՇԻՐՔԻԹԻ ԽԱՅՐԻՅԻ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ 6

1894 ՄԱՐՏ 2 ՇԱԲԱԹ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՌԱՄԱԶԱՆԻ ՍԿԻԶԲԸ

Վոսփորէն Էլնող շոգենաւներ

12 0 Պէպէք. Արնաւ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.
12 50 Եէնիմ. Մէզ. Պէօյիւք. Թար. Եէնիք. Միրկ. Բ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ
12 30 Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ. Պէշիք.
12 40 Պէյգօզ Բաշլառ. Զուպգ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ.
1 40 Եէնիմ. Մէզկ. Պէօյիւքտէ Թարդ, Եէնիք. Միրկ. Պոյճ. Բ. Հիսար Պէպէք Արնաւ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք.
2 15 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլէր Գզկ. Պէշիք.
2 50 Բ. Ա. Գավագ Մէզարդ Պէօյ. Թարդ. Պէյգօզ Բաշլառ. Զուպգ. Գանլըճա Ա. Հիս. Գանտլ. Վանիք Չէնկ. Պէյլէր. Գուզկ. Խուզգ
3 — Եէնիմ. Մէզկ. Պէօյիւք. Թարդ. Եէնիք. Ամէն. Միրկ. Պոյաճ. Բ. Հիսար Պէպէք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ
4 — Եէնիմ. Մէզարդ. Պէօյիւք. Թարդ. Պէյգօզ Բաշլառ. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտլ Վանիք Չէնկ. Պէյլէր. Գուզգ. Պէշիքթաշ
4 15 Եէնիմ. Մէզարդ. Պէօյիւք. Թարդ. Եէնիք. Միրկէօն Պոյաճք Բ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուրչ. Օրթաք Պէշիքթաշ
5 30 Պէօյիւքտէ. Թարդ. Պէյգօզ Բաշլառ. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիքթաշ
6 — Եէնիմ. Մէզար. Պէօյիւք. Թարաբ. Եէնիք. Միրկ. Պոյաճ. Բ. Հիսար Պէպէք Արնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիք.
7 — Եէնիմ. Մէզարդ, Պէօյիւք. Թարաբ. Պէյգ. Բաշլառ. Եէնիք. Միրկ Գանլըճ. Բ. Ա. Հիսար Գանտլ. Արնավ. Չէնկէլ. Պէյլ. Օրթաք. Գուզկ. Պէշիք. Խուզ.
8 5 Ա. Բ. Գավ. Եէնիմ. Մէզկ Պէյիւք. Թարդ. Եէնիք. Ամէն. Միրկէօն Բ. Հիսար Պէպէք. Արնվ. Օրթաք. Պէշիկ.
9 — Մէզարդ. Պէօյիւք. Թարդ. Պէյգօզ Բաշլառ. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Խուզ.
10 — Մէզարդ. Պէօյիւքտէ. Թարդ. Եէնիք. Միրկ. Բ. Հիսար. Արնավ. Գուրչ. Օրթաք. Պէշիկ.

Կամուրջէն Ելնող շոգենաւներ

1 25 Խուզ. Պէշիք. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ.
2 50 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարդ. Պէօյք Մէզդ. Եէնիմ.
3 35 Գավագ. Խուզ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլ. Չէնկէլք. Արնավ. Գանտ. Ա. և Բ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաշլառ. Պէյգ. Թարդ. Պէօյիւքտ. Մէզարդ. Եէնիմ.
3 30 Խուզ. Գուզկ. Պէյլէր Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճա Զուպգ. Բաշլառահճէ Պէյգօզ Թարդ. Պէօյք.
4 15 Պէշիկ. Օրթաք. Գուրչ. Արնավ. Պէպէք Բ. Հիսար Պոյաճ. Ամէնեա Եէնիք. Թարդ. Պէօյիւք. Մէզարդ. Եէնիմ.
5 15 Խուզ. Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պէպէք Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարդ. Պէօյիւք. Մէզդ. Եէնիմ. Բ. Ա. Գավագ
6 — Գավագ Խուզ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթաք. Արնավ Պէպէք Ա. Բ. Հիսար Միրկ Եէնիք. Պէյգօզ Թարդ. Պէօյ. Մէզարդ. Եէնիմ.
7 15 Պէշիք. Խուզ. Գուզկունճ Օրթաք. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտ. Բ. Հիսար Պոյաճ. Գանլըճա Եէնիք. Թարդ. Պէօյիւք. Մէզդ. Եէնիմ.
8 30 Պէշիքթաշ Օրթ. Արնվութ. Պէպէք Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարդ. Պէօյք. Մէզդ.
9 30 Պէշիկ. Օրթաք. Գուրչ. Արնավ. Բ. Հիսար Պոյաճ. Գանլըճա Եէնիք. Պէյգօզ Թարդ. Պէօյիւ. Մէզարդ. Եէնիմ.
10 20 Պէշիքթաշ Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք Բ. Հիսար Պոյաճ. Միրկէօն Իսթինեա Եէնիք. Թարդ. Պէօյք Մէզարդ. Եէնիմ.
10 5 Գավ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վան. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Զուպգեւլլէ Բաշլառ. Պէյգ. Թար. Մէզ. Բ. և Ա. Գավագ.
11 20 Պէշիքթ. Օրթաք. Արնավ. Պէպէք Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարդ. Պէօյ. Մէզդ. Եէնիմ.
11 10 Խուզ. Գուզկ. Պէյլէր Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլըճա Զուպգ. Բաշլ. Պէյգօզ.
11 30 Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանի.
12 — Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք